

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Boekjaar 2022

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Regio Nijmegen

10 maart 2023

Referentie: **ACCOUNTANTSVERSLAG ODRN 2022**

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2022

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna ODRN), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 20 mei 2022, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens u op 17 april 2023 te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2022.

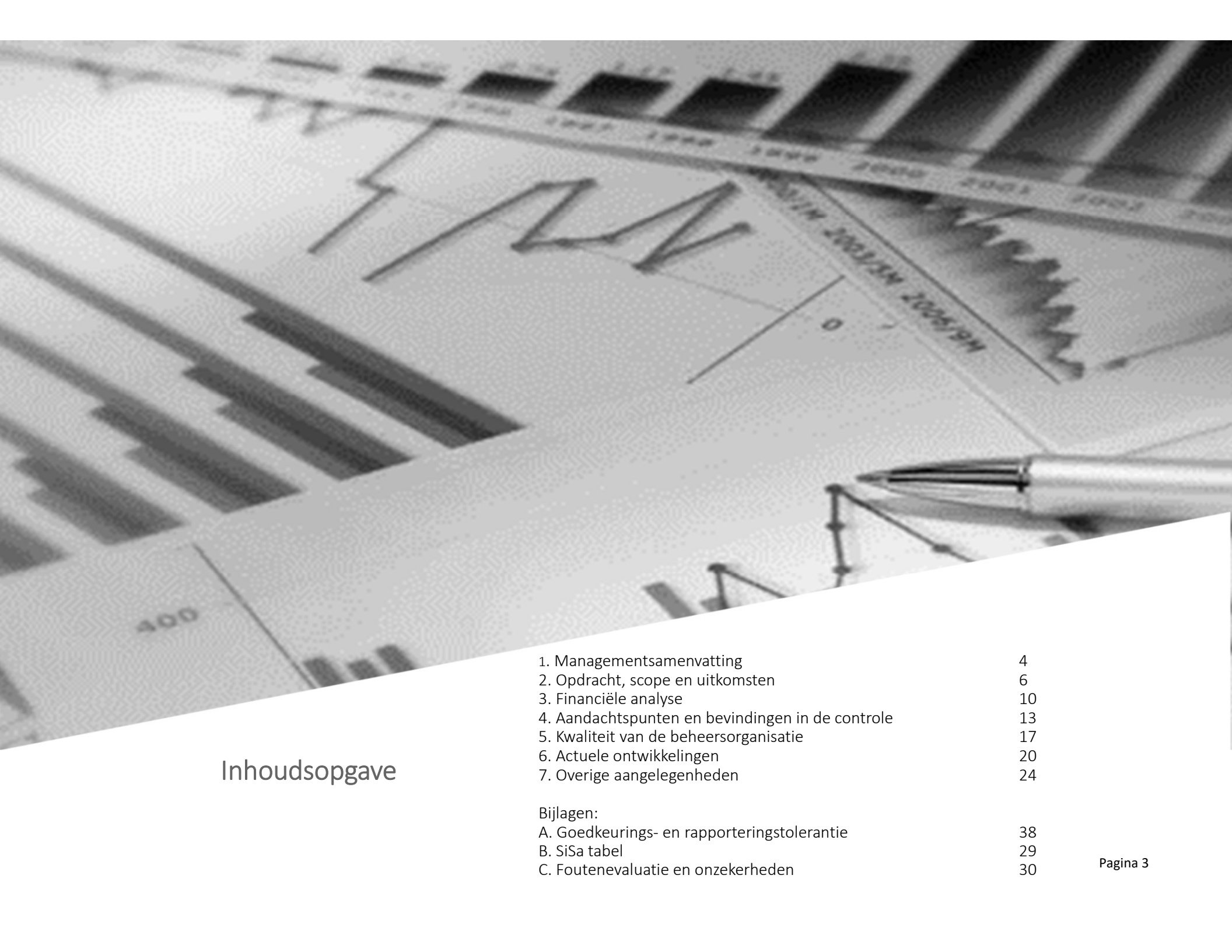

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het dagelijks bestuur wordt vastgesteld en niet wordt door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Willem van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	4
2. Opdracht, scope en uitkomsten	6
3. Financiële analyse	10
4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle	13
5. Kwaliteit van de beheersorganisatie	17
6. Actuele ontwikkelingen	20
7. Overige aangelegenheden	24
Bijlagen:	
A. Goedkeurings- en rapporteringstolerantie	38
B. SiSa tabel	29
C. Foutenevaluatie en onzekerheden	30

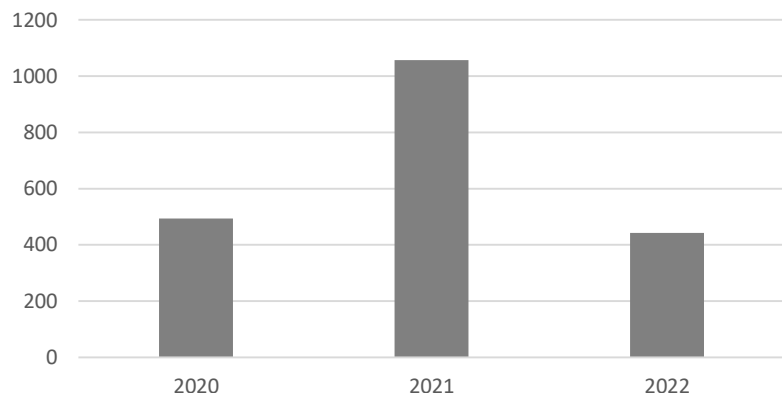
WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

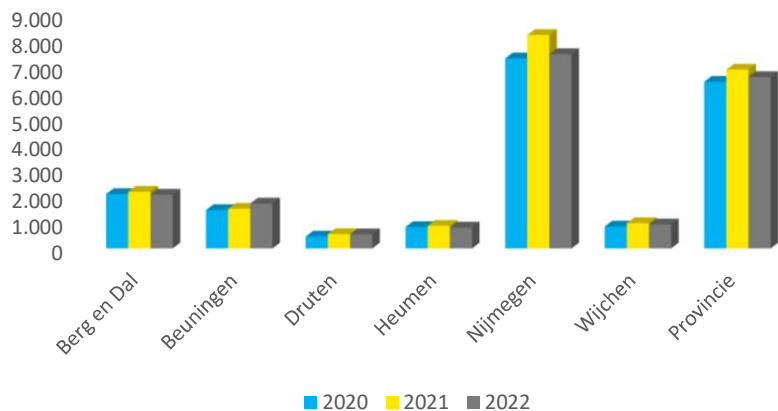
1. Management samenvatting

1. Managementsamenvatting

Ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

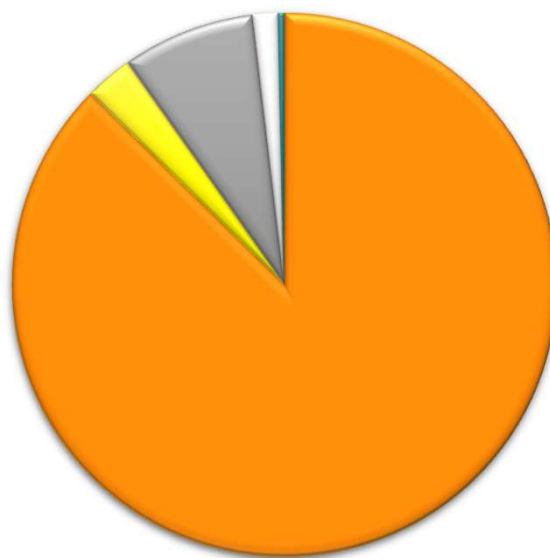
Bijdrage per deelnemer (x € 1.000)

Resultaat 2022: - € 613.893

Resultaat 2021: € 599.366

OMZET 2022

Deelnemersbijdragen (€ 20.154.000)

Ontwikkelbijdrage (€ 656.000)

Bovenregionale taken (€ 1.817.000)

Subsidies en overige (€ 357.000)

Vrijval voorziening harm. toelage € 78.000)

Financiële toelichting

Boekjaar 2022 is met een negatief resultaat van € 613.893 afgesloten. In de bestuursrapportage 1 augustus 2022 is een nadelig resultaat van € 369.000 geprognoseerd. Het huidige resultaat valt lager uit met name door de verplichte vorming van de voorziening verlofsparen (€ 423.000). Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij naar pagina 58 en 59 in de jaarrekening.

De weerstandsratio geeft aan in welke mate de ODRN weerbaar is voor financiële risico's. Ultimo 2022 bedraagt deze ratio 0,06 (2021: 1,4). Dit geeft aan dat de ODRN op dit moment niet zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar hoofdstuk 3 van deze rapportage voor een nadere toelichting op de financiële positie van de ODRN.

Ons oordeel

Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid en een goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid.

Naar aanleiding van onze controle op de naleving van EU aanbestedingsregels signaleren we onrechtmatigheden. Deze komen cumulatief niet boven onze goedkeuringsdrempel.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Onze visie op het verloop van de controle

Ten aanzien van de jaarrekeningcontrole 2022 zijn wij in oktober 2022 gestart met de interim-controle. Tijdens de interim-controle is aandacht besteed aan de bedrijfsprocessen binnen ODRN. Van deze processen is de opzet beoordeeld en het bestaan vastgesteld en zijn de interne beheersingsmaatregelen in beeld gebracht. Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODRN in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Tijdrovende onderwerpen en (BBV) actualiteiten zoals de controle op de aanbestedingen, de SiSa controle, de vorming van een voorziening spaarverlof en de controle op de steekproeven van de baten hebben we zoveel mogelijk naar voren gehaald. Deze hebben we samen met uw organisatie zoveel mogelijk in november en december 2022 uitgevoerd. Hierdoor hebben we samen met u de werkzaamheden kunnen spreiden over het jaar en zodoende de druk bij de jaarrekeningcontrole grotendeels kunnen wegnemen.

Op 6 februari 2023 zijn wij vervolgens gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was financieel gereed voor onze controle. De kwaliteit van de jaarstukken was op het moment van de start van de controle toereikend. De dossiervorming als basis voor onze controle was grotendeels volledig op het moment van de start van onze controle en is gedurende onze controle aangevuld.

Wij hebben de samenwerking met uw organisatie als goed, prettig en constructief ervaren en mede hierdoor is de met elkaar afgesproken planning behaald binnen het afgesproken budget.

Controleopdracht

De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 20 mei 2022.

De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle

Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 236.500. Bij het rapporteren van de afwijkingen is een rapportagedrempel van € 50.000 gehanteerd. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Goedkeurende verklaring getrouwheid en rechtmatigheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2022 van ODRN afgerond. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid en een goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid.

Geen bevindingen inzake getrouwheid

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben we geen (ongecorrigeerde) fouten en onzekerheden geconstateerd rondom getrouwheid. Om deze reden geven wij een goedkeurende verklaring af voor de getrouwheid van de jaarrekening.

Bevinding inzake rechtmatigheid

Op basis van een inkoopanalyse hebben we vastgesteld dat één inhuurcontract onrechtmatig aanbesteed is. Daarnaast constateren we nog een kleine doorloop van contracten die we over boekjaar 2021 reeds als fout hebben aangemerkt. In totaal bedraagt de rechtmatigheidsfout over 2022 € 90.000.

Deze rechtmatigheidsfout hebben wij opgenomen in de foutenevaluatie in de bijlage. Deze fout kan niet gecorrigeerd en hersteld worden, de kosten zijn wel “getrouw”. De afwijking is niet groter dan onze materialiteit van € 236.500 en heeft daarom geen effect op de strekking van onze controleverklaring.

Grondslagen

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2022 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

Jaarverslag en overige gegevens

Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse standaard 720. Bij onze beoordeling hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Binnen de jaarrekening van ODRN heeft dit met name betrekking op de waardering van de vorderingen en de volledigheid van de voorzieningen. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Administratieve Organisatie en Interne Beheersing

In het kader van de controle van de jaarrekening 2022 hebben wij onder meer werkzaamheden verricht ten aanzien van de Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (hierna te noemen: AO/IB). Hierbij is tevens de geautomatiseerde gegevensverwerking betrokken, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole. Tijdens de uitvoering hebben wij ons gericht op de opzet en het bestaan van de AO/IB en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing.

In hoofdstuk 5 hebben wij onze bevindingen naar aanleiding van deze werkzaamheden opgenomen.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op uw organisatie. Daarom hebben wij de WNT verantwoording in de jaarrekening gecontroleerd op basis van het 'Controleprotocol WNT 2022'. Bij deze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

3. Financiële analyse

3. Financiële analyse

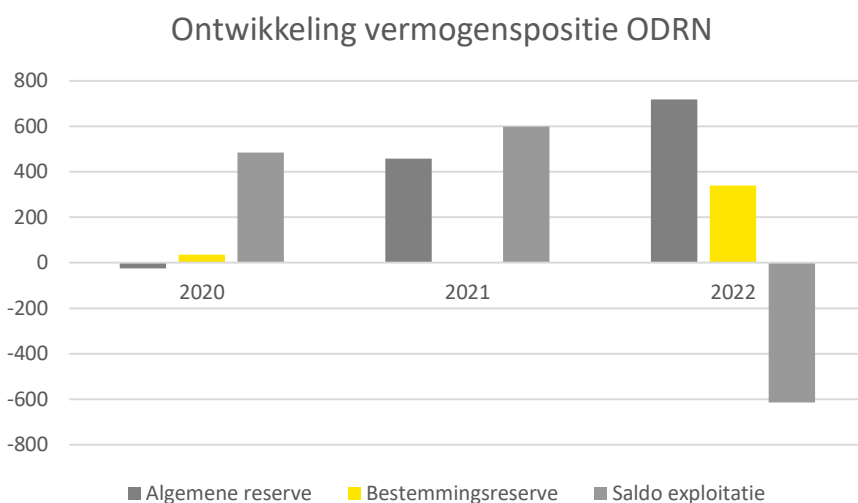
Analyse van het resultaat

Het resultaat over 2022 toont een negatief saldo van € 613.893 ten opzichte van een positief saldo van € 599.366 over het boekjaar 2021. In de bestuursrapportage van 1 augustus 2022 is een negatief resultaat van € 369.000 geprognosticeerd. Het huidige resultaat valt lager uit, met name door de vorming van de voorziening spaarverlof (€ 423.000).

In de jaarrekening is in de paragraaf Toelichting op verschillen (pagina 64 tot en met 68) een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Analyse van het eigen vermogen

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2022 volgens de jaarrekening € 443.177 en heeft zich vanaf 2020 als volgt ontwikkeld:

Als onderdeel van de resultaatbestemming 2021 is besloten een bestemmingsreserve als dekking voor de invoeringskosten van de Omgevingswet te vormen ad € 339.000. Het restant van het resultaat ad € 260.366 is conform besluitvorming toegevoegd aan de Algemene reserve.

Weerstandsvermogen

De weerstandsratio wordt gemeten als de 'vrije' reserves/ totaal gekwantificeerd risico. Ultimo 2022 bedraagt de weerstandratio 0,06 (2021: 1,4). De weerstandsratio is ten opzichte van voorgaand jaar verslechtert. Dit komt door het negatieve resultaat 2022 wat zijn weerslag heeft op de vrije reserves. Daarnaast zien we dat de gekwantificeerde risico-inschatting gestegen is. Op basis van de risico-inventarisatie zoals deze is uitgevoerd door ODRN is het totaal ingeschat risico bedrag 2022 € 2,8 miljoen (2021: € 1.2 miljoen). De belangrijkste aanpassingen ten opzichte van voorgaand jaar:

- Inflatie: Doordat in de begroting 2023 onvoldoende rekening is gehouden met de huidige kostenstijgingen en inflatie is dit risico opgehoogd naar € 1,6 miljoen (2021: € 0,25 miljoen);
- Achterblijvende omzet: Door de krapte op de arbeidsmarkt wordt rekening gehouden met een risico dat omzet niet gerealiseerd kan worden. Dit risico is in 2022 opgehoogd naar € 0,5 miljoen (2021: 0,1 miljoen).

Op basis van de weerstandratio concluderen we dat de ODRN op dit moment niet zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (pagina 54 t/m 56) in de jaarrekening 2022 voor een nadere toelichting.

3. Financiële analyse

Financiële ratio's

Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.

Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeenschappelijke regeling bedraagt 8,9% (2020: 20,6%). De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een organisatie zelfstandig aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio van de ODRN is verslechterd ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt veroorzaakt door de verslechterde eigen vermogen positie.

Financiering

Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2022 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm aangezien er geen sprake is van langlopende externe leningen.

Schatkistbankieren

Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2022 heeft ODRN € 2,98 miljoen in 's Rijks schatkist aangehouden. ODRN heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de ODRN hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen. Waar nodig geacht hebben wij verbetervoorstellen gedaan aan uw organisatie.

4.1 Inkoop en aanbesteden

Ter vaststelling van de rechtmatigheid omtrent Europese aanbestedingen is binnen de interne controle van ODRN een uitgebreide spendanalyse uitgevoerd. Hierbij zijn de inkopen over de laatste vier jaar geanalyseerd en getoetst of voldaan is aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Naar aanleiding van de uitgevoerde spendanalyse stellen wij vast dat de Europese aanbestedingsregels in één geval niet juist is gevolgd. Daarnaast constateren we nog een kleine doorloop van contracten die we over boekjaar 2021 reeds als fout hebben aangemerkt.

De totale jaarlast 2022 van bovenstaande fouten bedraagt € 90.000.

Wij hebben uw organisatie geadviseerd om de naleving van de Europese aanbestedingsregels strikt te blijven monitoren door het uitvoeren van de spendanalyses. Tevens is het van belang dat de contractregistratie periodiek wordt geactualiseerd.

4.2 Voorziening spaarverlof

Met de invoering van de cao gemeenten 2021-2022 kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

ODRN heeft de financiële gevolgen van deze wijziging in beeld gebracht en verwerkt in de jaarrekening. De hoogte van de opgenomen voorziening verlofsparen in de jaarrekening van ODRN bedraagt hierbij € 423.119.

Wij hebben de bepaling van de voorziening gecontroleerd en kunnen ons vinden in de veronderstellingen die hierbij gehanteerd worden.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4.3 SiSa verantwoording

Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek.

Gezien ODRN in 2022 specifieke uitkeringen heeft ontvangen, dient met ingang van boekjaar 2022 een SiSa-bijlage in de jaarrekening opgenomen te worden. Voor ODRN ziet dit toe op de volgende twee uitkeringen:

- E93 Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH;
- F21 Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door ODRN samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage B bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

4.4 Afrekening onderhanden werk positie

In de omzet van 2022 is begrepen de afrekening van het onderhanden werk. Vanaf 2023 wordt de productie afgerekend op basis van nacalculatie van uren en is er geen sprake meer van onder handen werk.

We hebben de afrekening van het onderhanden werk met de opdrachtgevers gecontroleerd. Hierbij hebben wij geen bevindingen geconstateerd.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4.5 *Rechtmatigheid*

Bij onze controle op de rechtmatigheid hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

Begrotingsrechtmatigheid

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij opneemeregelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

Wij hebben beoordeeld of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting. Wij hebben hierbij vastgesteld dat de lasten overschrijdingen op programmaniveau passen binnen het bestaand beleid en adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur stelt uw algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2022. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Er zijn geen bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij ODRN betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5.1 Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2022 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODRN in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Wij constateren dat ODRN energie heeft gestoken in de verdere verbetering van het zelfcontrolerend vermogen van de organisatie. Wij constateren hierbij het volgende:

- Er is een organisatie breed IC-programma opgesteld waarbij alle relevante processen zijn opgenomen;
- Tussentijds worden interne controlewerkzaamheden uitgevoerd. Hier heeft de ODRN voldoende personele capaciteit op ingezet;
- Conclusies en bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde IC werkzaamheden worden zowel intern als extern gerapporteerd en besproken.
- BI-rapportages worden gebruikt om eventuele bijzonderheden te identificeren. ODRN is voornemens het gebruik van BI technologie in 2023 verder te intensiveren.

Wij zijn van mening dat ODRN afgelopen jaren mooie stappen heeft gezet. Bovenstaande ontwikkelingen dragen bij aan de verdere versterking van het zelfcontrolerend vermogen van de ODRN en de betrouwbaarheid van de tussentijdse rapportages.

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

Zoals reeds aangekondigd in onze rapportage over 2021 dienen wij op basis van de aangepaste standaard te rapporteren over de risico-inschatting, verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Ten behoeve daarvan onderzoeken we het fraudepreventieprogramma van ODRN, waaronder:

- de implementatie van een gedragscode met ethische gedragsregels voor het creëren van een cultuur van eerlijkheid;
- de door management uitgevoerde frauderisicoanalyse;
- de maatregelen van interne beheersing die getroffen zijn om specifieke frauderisico's te mitigeren;
- de wijze waarop management opvolging geeft aan meldingen van klokkenluiders of andere signalen van fraude;
- het opstellen van een redresplan en uitvoeren en monitoren van de acties.

Wij constateren hiertoe dat de invulling van bovenstaande punten momenteel onder handen is als onderdeel van het beleid M&O. Naar verwachting vindt afronding in 2023 plaats.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

6. Actuele ontwikkelingen

6. Actuele ontwikkelingen

6.1 Invoering rechtmatigheidsverantwoording met ingang van 2023

In ons accountantsverslag 2021 hebben wij aangegeven dat de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd wordt voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Dit besluit is nu door de tweede kamer, de rechtmatigheidsverantwoording wordt ingevoerd met ingang van 2023. Deze invoering heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit een aanzienlijke uitdaging is, maar ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Met ingang van verslagjaar 2023 wordt ODRN zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het Dagelijks Bestuur een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Een belangrijke recente ontwikkeling is dat de SiSa-verantwoording mogelijk ook onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording wordt. De interne beheersing rondom het aanvragen, besteden en verantwoorden van specifieke uitkeringen is daarmee een relatief nieuw proces dat aandacht van de organisatie behoeft en van incidentele activiteiten bij de jaarafsluiting naar een continu beheerst proces kan worden opgeschaald.

Uit de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV hierover blijkt dat er een standaard model van de verklaring komt, rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten, het algemeen bestuur de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%) en bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij adviseren u aan om de dialoog aan te gaan over het te hanteren grensbedrag en de rapporteringstolerantie.

Wij achten het van belang om komende periode te gebruiken om voorbereidingen te treffen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent niet dat er minder rechtmatigheidscontroles moeten worden uitgevoerd, maar dat het Dagelijks Bestuur deze zelfstandig/intern moet inrichten, uitvoeren, controleren en rapporteren. Als accountant zullen wij die werkzaamheden vervolgens toetsen, teneinde te kunnen controleren en verklaren dat de rechtmatigheidsverklaring van het Dagelijks Bestuur een getrouw beeld geeft.

Verschuiving van rollen

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording betekent ook een verschuiving van rollen in het kader van de accountantscontrole bij ODRN:

Algemeen Bestuur:

- ✓ Vaststelling normenkader, verantwoordingsgrens en rapporteringsgrens;
- ✓ Afstemming vooraf en verantwoordingsgesprek voeren met het Dagelijks Bestuur (niet met accountant).

Dagelijks Bestuur:

- ✓ Organisatie van proces rondom van de rechtmatigheidsverantwoording;
- ✓ Opstellen van de verantwoording en opname in jaarstukken.

Accountant:

- ✓ Controleert alleen nog de getrouwheid van de jaarrekening (incl. de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording);
- ✓ Adviseren van het Dagelijks Bestuur over de aanpak.

Onze observaties over de voortgang van de voorbereidingen hebben we in de tabel op de volgende pagina gegeven.

6. Actuele ontwikkelingen

Te zetten stappen	Status		
	Gereed	Onderhanden/ op te pakken	Toelichting
De verantwoordingsgrens voor 2023 is bepaald door het dagelijks Bestuur		X	De verantwoordingsgrens is nog niet bepaald door het Dagelijks Bestuur
De verantwoordingsgrens voor 2023 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur		X	De verantwoordingsgrens is nog niet vastgesteld door het Algemeen Bestuur
Actualisatie normenkader 2023		X	Het huidige normenkader is de basis en wordt jaarlijks geactualiseerd. Het Algemeen
De financiële verordening is herzien		X	De financiële verordening is nog niet herzien. Deze zal moeten worden herzien i.v.m. de invoer van de rechtmatigheidsverantwoording.
De financiële verordening bevat op welke wijze wordt omgegaan met begrotingsonrechtmatigheden		X	Zie hierboven
Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur hebben overeenstemming over de inhoud van de paragraaf Bedrijfsvoering		X	Er is nog geen overeenstemming bereikt over de inhoud van de paragraaf bedrijfsvoering
Het interne controleplan van ODRN bevat:			
1. Scoping van de processen en balansmutaties	X		De scoping van de processen en balansmutaties heeft plaatsgevonden. Daarnaast is er een actueel intern controleplan aanwezig waarin de risicoanalyse en controleaanpak per proces is uiteengezet ten behoeve van de aankomende rechtmatigheidsverantwoording.
2. Risicoanalyses per proces en post	X		
3. Controleaanpak	X		

Wij adviseren u om zo spoedig mogelijk bovenstaande werkstappen in gang te zetten. Wij ondersteunen graag op de punten waar dit gewenst is.

6. Actuele ontwikkelingen

6.2 Wijzigingen WNT vanaf 2023

Het algemeen voltijds-en voljaars bezoldigingsmaximum is voor 2023 verhoogd naar €223.000 (2022: €216.000). Voor topfunctionarissen zonder dienstverband worden de maxima €29.500 (2022: €28.700) per maand voor de eerste zes maanden plus €22.400 (2022: €21.700) per maand voor de tweede zes maanden, met een maximum uurtarief van €212 (2022: €206).

BZK heeft een rekentool ontwikkeld waarmee op basis van enkele eenvoudige vragen de toepasselijke individuele WNT-norm voor 2023 kan worden afgeleid. De rekentool is te vinden op de website www.topinkomens.nl.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

7. Overige aangelegenheden

7. Overige aangelegenheden

7.1 Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het Dagelijks Bestuur en Dagelijks Bestuur. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODRN in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

7.2 Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

WHS Registeraccountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt;
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij WHS Registeraccountants;
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften;

- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven;
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen;
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen;
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften. De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

7. Overige aangelegenheden

7.3 Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen WHS Registeraccountants, haar partners en haar medewerkers en de ODRN, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

7.4 Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die WHS Registeraccountants, een bestuurder of interne toezichthouder van WHS Registeraccountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de ODRN of een bij de ODRN betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

7.5 Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlage A: Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2022 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 236.500 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 709.500 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur bepaald op € 50.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Bijlage B: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2022

De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening is opgesteld door de omgevingsdienst Regio Nijmegen. Wij hebben deze SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2022. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij benadrukken dat u als organisatie zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren, zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Bij onze controle zijn geen fouten geconstateerd. Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg als er geen bevindingen zijn.

Uitkeringscode	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH			
F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			

Strekking controleverklaring bij de jaarrekening t.a.v. getrouwheid: Goedkeurend

Strekking controleverklaring bij de jaarrekening t.a.v. rechtmatigheid: Goedkeurend

Bijlage C: Foutenevaluatie en onzekerheden

(Niet-) gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Aard van de controleverschil	Getrouwheid * 1.000	Rechtmatigheid * 1.000
(Niet) gecorrigeerde fouten	N.V.T.	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten	N.V.T.	N.V.T.
Overige rechtmatigheidsfouten zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding)	N.V.T.	90